

התערבויות בלידה השראת לידה (זירו לידה)

השראת לידה הינה פעולה המתבצעת כדי לגרום לתחילת לידה. התערבות רפואית זו נשקלת בכל מצב בו מעריכים שהמשך ההריון יכול לגרום לסיבוכים או סכונים לאם או לעובר.

מצבים אימהיים כוללים למשל רעלת הריון ומחלות אימהיות אחרות. מצבים עובריים כוללים שבוע הריון מתקדם (שבוע 41-42 להריון), עובר קטן שאינו מתפתח כראוי ברחם, עובר לאם סכרתית ועוד.

כאשר ההערכה הרפואית היא שיש עדיפות לסיום ההריון, יומלץ על השראת לידה אלא אם כן מדובר בדחיפות רבה או באי יכולת ללידה רגילה, ואז יומלץ בדרך כלל על סיום ההריון בניתוח קיסרי. השראת לידה ניתן לבצע באמצעים מכניים כגון החדרת בלון לאזור צוואר הרחם, פעולה פשוטה לבצוע הכרוכה בבדיקה גניקולוגית, או באמצעים תרופתיים. במצבים מסוימים עושים שמוש בפיטוצין הגורם להתכווצויות רחמיות, כמו כן ניתן להשתמש בתכשיר הנקרא פרוסטגלנדין בצורת טבליה או גל המוחדר לנרתיק. לאחרונה החלו להשתמש במקומות מסוימים גם בטבליות של ציטוטק שגם הוא גורם להתכווצויות רחמיות. לעיתים השראת לידה כרוכה בתהליך לידה ארוך יותר, ויתכן גם בשעור גבוה יותר של ניתוחים קיסריים בהשוואה לאוכלוסיה הכללית. לידה מכשירנית-

כיום מוכרות שתי טכניקות מכשירניות לעזרה בזמן לידה, מלקחיים ושולפן ריק (ואקום). השמוש בטכניקות אלה נועד למיקרים בהם יש צורך לילוד העובר באופן מהיר או כאשר יש קושי לאישה ללחוץ בשלב הסופי של הלידה. במצבים אלה ניתן אמנם גם לבצע ניתוח קיסרי אך בשל העובדה שמדובר בראש עובר המבוסס עמוק בתוך האגן שעור הסבוכים בניתוח קיסרי שכזה גבוהים יחסית. יתרה מכך, לעיתים יש לבצע ילוד מהיר ככל האפשר ואז, בדרך כלל העברה לניתוח קיסרי תיגזול זמן רב יותר בהשוואה לילוד מכשירני בחדר לידה.

מלקחיים כשם כן הם. זוג כפות מתכת המוחדרות לתעלת הלידה כאשר ראש העובר נמצא נמוך באגן, ובעזרת כפות אלה מתבצעת משיכה של הראש וילוד העובר. למלקחיים סבוכים אימהיים הכוללים בעיקר קרעים באזור הנרתיק ודמומים וכן לעיתים נדירות נזק לגולגולת הילוד. כיום השמוש במלקחיים נעשה פחות ופחות נפוץ וישנם מרכזים רפואיים גדולים שהוציאו משמוש לחלוטין. שולפן ריק הינו מכשיר היוצר תת לחץ (ואקום) בעזרת כובעון המוצמד לראש העובר ובעזרתו מתבצעת משיכה של ראש העובר כאשר הוא נמוך באגן. השמוש בשולפן ריק נפוץ יותר ממלקחיים. אמנם גם בלידה בעזרת שולפן ריק ישנה שכיחות רבה יותר של קרעים ודמומים מהנרתיק, אך זו פחותה בהשוואה למלקחיים.

ניתוח קיסרי:
ראה פרק נפרד

פרופ אריאל מני